

Tjänsteutlåtande

Kommunkansliet

Till Kommunstyrelsen

Datum 2016-02-09

Dnr KS 2015/0380

Svar på remiss från Stockholms läns landsting - Förslag att ansöka om regionbildning i Stockholms län, LS 2015-0997

Sammanfattning

Stockholms läns landstingsfullmäktige har i budgeten för 2016 beslutat att påbörja ett arbete för att pröva frågan om regionbildning. Arbetet ska ske i dialog med länets kommuner. Österåkers kommun har fått Förslag att ansöka om regionbildning i Stockholms län på remiss.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens beslut

Som svar på remiss från Stockholms läns landsting, Förslag att ansöka om regionbildning i Stockholms län, överlämna Österåkers kommuns yttrande i enlighet med tjänsteutlåtande daterat 2016-02-09.

Bakgrund

Stockholms läns landstingsfullmäktige har i budgeten för 2016 beslutat att påbörja ett arbete för att pröva frågan om regionbildning. Arbetet ska ske i dialog med länets kommuner. Österåkers kommun har fått Förslag att ansöka om regionbildning i Stockholms län på remiss. Kommunens yttrande ska vara landstinget tillhanda senast den 29 februari 2016.

I Stockholms län är det idag länsstyrelsen som har det formella utvecklingsansvaret. Särslagstiftningen för länet har dock gett landstinget en särskild roll som regionplaneorgan. En regionbildning skulle förflytta ansvaret för det regionala utvecklingsansvaret från länsstyrelsen till regionen.

Remissen föreslår att en eventuell regionbildning ska omfatta nuvarande Stockholms län.

Regionbildningen skulle, enligt remissen, inte innebära några förändringar av kommunernas uppgifter och ansvar.

Österåker kommuns yttrande framgår av detta tjänsteutlåtande, bilaga 1.

Förvaltningens slutsatser

Österåkers kommun har fått Förslag att ansöka om regionbildning i Stockholms län på remiss. Samtliga kommuner i länet bereds möjlighet att yttra sig, då förändringen ska vila på ett lokalt och regionalt initiativ.

En eventuell regionbildning är tänkt att träda i kraft tidigast den 1 januari 2018.

Frågan om regionbildning har diskuterats och utretts under många år, bland annat genom Ansvarskommitténs slutbetänkande SOU 2007:10. För närvarande arbetar en kommitté tillsatt av regeringen med frågan.

Tjänsteutlåtande

Regeringen genom finansdepartementet har tillsatt en kommitté vars uppgift är att föreslå hur ansvaret för det regionala utvecklingsansvaret (enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar) kan tilldelas landstingen i hela landet. Läns- och landstingsindelningen ska även omfatta samma geografiska område. Utgångspunkt för indelningen ska bland annat vara kommunerna och arbetsmarknadsregionerna.

Kommittén ska utgå ifrån vilka behov medborgare och näringsliv har då det gäller till exempel transporter, arbetsmarknad, hälso- och sjukvård, utbildning, kultur och god miljö. Indelningen ska också ge stabila ekonomiska förhållanden i de nybildade landstingen, bättre överensstämmelse mellan medborgarnas behov och deras möjligheter att utöva demokratiskt inflytande samt öka möjligheterna till ansvarsutkrävande. Kommittén ska överlämna sitt förslag senast i augusti 2017 och förslagen ska vara utformade så att de kan genomföras den 1 januari 2023 med val till landstingen 2022. Kommittén ska också undersöka om det är lämpligt att några län och landsting går före, vilket i så fall skulle kunna innebära sammanläggning till den 1 januari 2019.

Stockholms läns landstings remiss angående regionbildning Regeringen har uttalat att de landsting som så önskar ska ges möjlighet att bli region. Idag finns det tio regioner i Sverige, men dessa har gått olika långt när det gäller att föra över ansvar och uppgifter från länsstyrelserna till landstingen. Västra Götaland är exempel på en region med störst övertagande från länsstyrelsen.

En central del i övergången till region är det regionala utvecklingsansvaret. I Stockholms län är det länsstyrelsen som har det formella regionala utvecklingsansvaret. Särslagstiftningen för länet har dock gett landstinget en särskild roll som regionplaneorgan. En regionbildning skulle alltså förflytta ansvaret för det regionala utvecklingsansvaret från länsstyrelsen till regionen.

Remissen från Stockholms läns landsting föreslår att en eventuell region ska omfatta nuvarande Stockholms län. En regionbildning bedöms inte innebära några förändringar avseende kommunernas uppgifter och ansvar. De sammantagna kostnaderna efter en förändring beräknas rymmas inom befintliga ekonomiska ramar. I praktiken innebär det att motsvarande två-tre tjänster tillkommer för regionplanekontoret i SLI.

Bedömda konsekvenser för kommunerna: En regionbildning bedöms inte innebära några förändringar av kommunernas uppgifter och ansvar.

Uppgifter som överförs från länsstyrelsen till landstinget vid en regionbildning:

- Utarbeta och fastställa en strategi för länets utveckling och samordna insatser för genomförande av strategin.
- Besluta om användning av vissa statliga medel för regionalt tillväxtarbete.
- Följa upp, låta utvärdera och årligen till regeringen redovisa resultaten av det regionala tillväxtarbetet.
- Utföra uppgifter inom ramen för EU:s strukturfondsprogram.
- Upprätta och fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur.
- Samverka med länets kommuner, länsstyrelsen och övriga berörda statliga myndigheter samt med företrädare för berörda organisationer och näringslivet i länet.

Idag Stockholms län. Lagen ger landstinget uppdrag att som regionplaneorgan ha hand om sådan utrednings- och samordningsverksamhet beträffande regionala frågor (regionplanering) som avses i 7 kap. 1 § plan- och bygglagen.

Tjänsteutlåtande

Bilagor

1. Yttrande över Förslag att ansöka om regionbildning i Stockholms län, LS 2015-0997

Jan-Olof Friman
Kommundirektör

Peter Frene
Kanslichef

Ordförandeförslag

Kommunstyrelsens ordförande
Michaela Fletcher

Till Kommunstyrelsen

Datum 2016-02-09
Dnr KS 2015/0380

Yttrande över Förslag att ansöka om regionbildning i Stockholms län, LS 2015-0997

Sammanfattning

I remissen konstaterar Stockholms läns landsting att förändringen till region skulle bli relativt enkel, eftersom ingen förändrad geografisk indelning föreslås och att förslaget inte i övrigt bedöms innebära några större organisatoriska förändringar. Samtidigt konstateras att övergången till region skulle kräva en förändring av landstingets självbild. Landstinget skulle behöva ändra sitt fokus, bland annat genom att ha ett ännu starkare tryck på att integrera sina nuvarande verksamheter i ett regionalt utvecklingsperspektiv. Danderyds kommun utgår ifrån att landstinget redan inom ramen för dagens ansvarsfördelning arbetar med hälso- och sjukvård, infrastruktur och forskning med ett utpräglat regionalt utvecklingsperspektiv.

I remissen beskrivs att landstinget, i och med föreslagen förändring, skulle vara det organ som för länets talan och ge landstinget en samlande roll i infrastrukturplaneringen. Danderyds kommun delar inte fullt ut uppfattningen att kommunernas ansvar inte påverkas i ett sådant sammanhang. Ur ett primärkommunalt perspektiv kan det vara tveksamt att ett direktvalt organ på regional nivå stärks och uttalar sig för regionens räkning.

Österåkers kommun anser att det är viktigt att det finns en stark regional sammanslutning av länets kommuner som utgår från det kommunala mandatet, den roll som Kommunförbundet Stockholms län (KSL) har. I underlaget saknas analys av hur samspel mellan den föreslagna nya regionen och KSL skulle fungera.

Regeringen har tillsatt en kommitté med uppdrag att föreslå hur det regionala utvecklingsansvaret kan tilldelas landstingen i hela landet. Kommittén ska överlämna sitt förslag senast i augusti 2017. Österåkers kommun menar att resultatet av kommitténs arbete, och de eventuella förslag som blir följden av det, bör inväntas innan frågan om regionbildning i Stockholms län prövas.

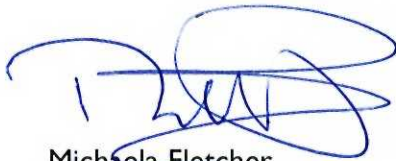
Österåkers kommun noterar avslutningsvis att remissen inte innehåller någon som helst analys av den enskilde länsinvånarens eventuella nytta av den föreslagna regionbildningen. Det torde finnas få verksamheter som är av så väsentlig betydelse för den enskilde som en väl fungerande hälso- och sjukvård och kollektivtrafik, vilka är Stockholms läns landstings huvuduppgifter. Om ytterligare ansvar och arbetsuppgifter skulle föras till Landstinget - i detta fall det regionala utvecklingsansvaret - riskerar det att dra fokus från just dessa kärnuppgifter.

Ordförandeförslag

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar

Frågan om att ansöka om regionbildning i Stockholms län, LS 2015-0997, måste med hänvisning till vad som framkommit i föreliggande ordförandeförslag daterat 2016-02-09, utredas vidare.

Michaela Fletcher

Kommunstyrelsens ordförande